

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye. 1-12

Szerkesztőség irodája: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvétel és rendelés irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

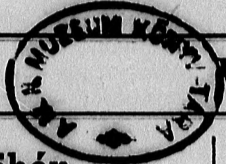
Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalról illető előfizetések, hirdetések és felszámítások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számíttatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

XII. évfolyam

Vasárnap 1903. évi január 4-én.

42 1 szám.

Az új év küszöbén.

Mint a jó gazda, a ki az esztendőnek végén számot vet magával, — kiadásai és bevételével — gazdaságával, a ki levonja az elmúlt esztendő tapasztalataiból és eseményeiből a tanulságokat, — úgy mi is kis lapunk hasábjain beszámolunk városunk és vidékünk múlt évi eseményeiről, és további megfontolás céljából felhívjuk rá társadalmunk figyelmét.

Az elmúlt esztendő több tekintetben lessz hosszú időközön át emlékezetes városunk polgárságára nézve.

Kiállításunk, mely reményen felül jól sikerült, heteken át Versecz felé fordította az ország figyelmét.

Káprázatos szép napok voltak azok, midőn gyönyörű fekvésű hegységünk lábánál, pompás panoráma keretében ezer és ezer idegen kereste fel az ipar, földművelés és kereskedelem csarnokait, midőn örömjongva fogadta a közönség Láng kereskedelmi minisztert, a magyar parlament elnökét Apponyi grófot; — midőn itt üdvözölhette Délmagyarország hazafias népevelőit; a borászat, borkereskedelem emelése érdekében összegyűlt számottevő egyéneket, az ipartestületek képviselőit. (Sajnos, hogy a legutóbbiak gyűlésezésébe egyes rosszakaratúak nagy feltűnést keltett diszszonáns hangot is belevegyítettek.)

Az egész ország közfigyelmé Versecz felé fordult, midőn Apponyi hangoztatta hatalmas szóját, késhegyig menő harcot hirdetve azok ellen, a kik a mi érdek és hazafias német ajku testvérpolgártársainkat ellenségeivé akarják tenni a magyaroknak; — kik farizeus módra verik a mellüket, hogy ők milyen jó hazafiak; — de alattomban, gyáván folyton izgatnak minden ellen a mi magyar, és minden ki ellen, a ki az ő aknamunkájukat szelöztetni merészli a kirá mutat azon tetteikre, a melyekkel rossz hirbe keverik a lakoságot.

Apponyi gróf szójata azonban nem csak a méregkeverőknek szólt, megérthette belőle a délvidék és Versecz hazafias társadalma is, hogy félretéve az indolenciát sikra kell szállani azok ellen az áramlatok ellen, melyek titkosan, álcázva egyesek, kis csoportok által itt is terjesztettek.

A mi népünk, ez a józan gondolkodású földművelő sváb nép azonban nem fogja bekapni a félművelt demagógok által kínálgatott maszlagot.

A milyen régente is volt, megmarad munkás magyar hazafinak.

Széles nagy Magyarországon minden-

felé, de különösen a mi délvidékünkön nagy és méltó feltűnést keltettek városunk nagy fiának, Herczeg Ferencznek a „Budapesti Hírlap“-ban közölt cikksorozatai. Hogy a pángermán agitátorok és allddeutsch apostoloknak végre valahára érdem szerint körmükre köppiutgattak — abban nagy része volt Herczeg ébresztgető szavának.

Városunk széttagolt társadalmi élete a mult esztendőben sem javult egy parányit sem.

A pártok most is szemben állanak egymással. A közeledési, békítgetési kísérleteket mindig megghiusították egyes, a zavarosban halászatni szerető, mondva csinált helyi. nagyságok.

Az év elején új polgármester került közügyeink élére.

Fáradhatlan tevékenységű, ambiciózus ember, ki több mint negyedszázadon át szolgálta ritka hűséggel, kitartással és szakértelemmel közügyeinket, a kit érdemeiért ő felsége a közelmúlt napokban legfelsőbb kitüntetésben is részesített.

Az ő mindenkor jóratörekvő kezeit is meg-meg kötögették azonban az örökölt nyügek . . . ! Reméljük azonban, hogy a tulságos sok szellemi munka által eredményezett gyengélkedése — három hónapi szabadság ideje alatt teljesen el fog mulni. Lemond a „lemondás gondolatairól“, és ujult erővel élére áll ismét a város közügyei vezetésének.

Jóindulatu törekvéseinek keresztülvitelénél mellette fog állani minden intelligens polgára e városnak.

A rendnek is új öre lett városunkban az új rendőrfőkapitány személyében a mult esztendőben. Tehetségei, képessége szinte predestináltak erre az állásra. Olyan zeniális fogást csinált nem régiben, melyről széles ez országban beszéltek.

Tisztogat, javitgat serényen . . . de hát vannak nagy hangadók, a kiknek az se tetszik. Ez már sajnos, olyan verseczi szokás, a mikor egyesek magánérdekeit fölébe helyezik a közérdeknek. Városi tisztviselőink fizetés javitái ügye ismét megfeneklett, pedig tény az, hogy hasonló törvényhatóságokkal szemben, sokkal több dolog mellett, Verseczen kapnak a tisztviselők legkevesebb fizetést.

Adja a jó Teremtő, hogy a viszonyok nálunk is megváltozzanak. Jöjjön el a béke és egyetértés.

Telve bizalommal, új életkedvvel a további küzdés fokozott eredményeinek biztos reményében kezdjük mi is az új esztendőt.

Legyen ez az új év engesztelő, hogy e hazának különféle ajku polgárai a hazaszeretet által egy viruló, egyetértő s boldog családdá olvadjanak össze.

Legyen az új év az ernyedetlen munkásság és józan takarékoság, a pontos és lelkiismeretes kötelesség teljesítésének éve.

Legyen ezen év a tiszta vallásosság éve, tartsuk szem előtt a vallás üdvözítő tanait, akkor soha sem leszünk kishittiek s bármilyen keserőséget, igaztalan üldöztetést vagy szenvedést is ró ránk az élet, kétségbe nem fogunk esni.

Vajha az új év testvéri egyetértésben, összetartásban tartana fenn; vajha a hazaszeretet és hazafiság képezné azon szoros kapcsolatot, mely a város és hazánk polgárait összefűzi, mert nagygyá és boldogá az egyes embert, úgy mint a családot, országot és nemzetet csak az egyetértés toheti.

Hogy úgy legyen, ezt kívánjuk ez új esztendőnek küszöbén.

Ének az új évben.

Fölszállok hozzád, magas sziklaszálam,
Te változatlan minden változásban.
— Én Istenem! Csak tégedet ölelve
Száll nyugalom, száll bizalom szivemre,
Látván idődnék örvénylő folyását,
Eszteimnek sebes elfutását.

Fövénysem én, e zugó habba vetve,
Honnan vegyek szót hála-énekembe?
Kegyelmedet Uram, miképp dicsérjem?
A mult évvel, hogy nem fogyott el éltém.
Hogy napról-napra, habról-habra átvisz,
S elértem im' ez új év hajnalát is.

Bában, veszélyben őrizöm te voltál,
Szivem ha vérzett: fölitém hajoltál.
Adtál sebet, de azt be is kötöztél
Be azt is a mit emberek ütöttek.
S bár vágyaimból vágyak még maradtak!
Legyen úgy minden, a hogy Te akartad!

Ez esztendőt is leteszem kezédbe,
Én lábaimnak ösvényt te mutass te!
Vezess Uram s a mit te rám bocsátasz,
Nem félek én legyen bár száz halál az!
— Oh engem a sir. bizvást eltakarhat,
Megnyugtat ott is az, hogy te akartad!

Hadd öllek hát erős sziklaszálam,
Te változatlan, minden változásban.
S neved a nyert diadalom szavával
Az elzúgó időbe hadd kiáltam!
Mert mit szivemnek? — ha te vagy vezére,
Évek halása, évek születése!!

Szabolcska Mihály.

Előfizetési felhívás.

Midőn 17 évvel ezelőtt a verseczi első magyar lapot megindítottam, vállalkozásomról mindenki azt mondta, hogy Verseczen magyar újságnak lehetetlen megélni.

Hála a gondviselésnek, a baljóslat nem teljesült be. Igaz, benső köszönet annak a kis magyar gárdának és munkatársainak, kik bennünket a legválságosabb időkben sem hagytak el.

A hosszú tizenhét esztendő alatt, mióta a verseczi magyar újság ügyét vezetjük, őszintén megvallva sokszor állottunk az elcsüggedés szélén. Azok, a kik ellenségei mind annak, a mi magyar, sokszor támadtak adázul ellenünk, de a támadások csak erősítettek bennünket, — nehéz időkben támogatást lertünk magasabb helyekről is, — s azon tudatban, hogy annak a célnak, mely lapunk zászlójára van felírva — győzedelmeskedni kell — nem engedjük kicsavarni kezünkben a zászlót.

Ez alkalommal csak annak kijelentésére szorítottunk, hogy feladatunkat teljesíteni ezután is tehetségünkhöz mért erővel fogunk igyekezni, s különös törekvésünk leendő lapunkat azon irodalmi és társadalmi színvonalon fenntartani, mely őt elszigetelt helyzetében a hazai vidéki lapok között hivatásánál fogva megilleti.

Ezek előrebocsátása mellett az új esztendő küszöbén azon kéressel fordulunk a velünk együtt érző nagyközönséghez, munkatársainkhoz, hogy szellemi támogatásukkal önzetlen munkálkodásunkat elősegítsék; — a lapunk által képviselt eszmét erősítsék; tömeges előfizetéseikkel pedig magyar lapunk fenállását biztosítsák szíveskedjenek.

Perjéssy Lajos

a „Délvidék“ szerkesztője.

NAPI HIREK

Református magyar istentisztelet
Nagytiszteletű Szabolcska Mihály temesvári ref. lelkész, a hirneves költőpap, f. hó 11-én vasárnap délután 3 órakor az állami főreáliskolában istentiszteletet tart, melyről a híveket ez uton is értesíti az egyház gondnoksága.

Görög keleti karácsony. Görög keleti polgársaink folyó hó 7-én és 8-án ünneplik a karácsonyt. Ez alkalomból a „Délvidék“ szerkesztője és kiadóhivatala boldog ünnepeket kíván.

Személyi hírek. Az igazságügyminiszter városunk szülöttét Grecsák Karoly kurt. bíró, az 1903-ik évre, a budapesti ügyvéd vizsgálobizottság tagjává nevezte ki. — Seemayer János orsz. gyűl. képviselő az ünnepek alkalmából több napot városunkban töltött.

Főispáni installáció. Torontálmegeye új főispánját, dr. Dellimanic Lajost 29-én iktatták be nagy ünnepek között a főispáni székbe. Ez ünnepeken bajsai Zákó Milán, városunk főispánja is jelen volt, és szívélyes, meleg szavakban üdvözölte új főispán társát. Versecz törvényhatósága nevében Szekeres Zoltán rendőrfőkapitányunk vezetése alatt Dr. Haag Aladár ügyvéd, és Gruber János t. h. b. tag üdvözölték az új főispánt.

Kinevezés. Mint már jelentettük Wlasics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter a temesvári áll. ipari szakiskola igazgatóját, Stumpfoll Edét az 1902/3—1904/5. tanév tartalmára kinevezte a Temes, Torontál és Krassó-Szörény vármegyék területén létező iparos tanóciskolák szakfelügyelővé, a ki munkáját ezen minőségben 1903 január 1-én kezdte meg.

Óvások Herczeg Ferencnek. Városunk nagy fia, a mi buszkességünk Herczeg Ferenc, az ünnepek alkalmából pár napot edes anyja és szerető rokonai körében városunkban töltött. Ezt az alkalmat felhasználták nagyszámú barátai és tisztelői, hogy igaz ragaszkodásuknak kifejezést adjanak. A mi németajku hazafias földművelő polgáraink is közel negven tagból álló deputációt meneztek Herczeghez, hogy üdvözöljék azt a férfit, ki szülővárosának, Versecznek oly sok hirt és dicsőséget szerzett.

Eljegyzés. Krenn Malvin kisasszonyt a múlt napokban eljegyezte Grüll Nándor Berlinben lakó hivatalnok.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Mihály József sátorlajuhelyi tanítót

a németbogsáni állami elemi iskolához áthelyezte és az igazgatói teendőket ellátásával megbízta.

Kinevezés. Dr. Molnár Viktor főispán a Temesvár szab. kir. városnál ujonnan rendszeresített II. számvevői állásra Wátz Károly városi II. számvevősegi segédet, városunk derék szülöttét nevezte ki.

Eljegyzés. Herz Fülöp károlyfalvai számai gyáros és birtokos kedves leányát Hermin kisasszonyt a múlt napokban eljegyezte Rác Béla maramarósszigeti jogakadémiai professzor. Fogadják őszinte, igaz gratulációinkat.

Apponyi gróf a nemzetiségekről.

A magyar parlament elnöke, a ki itt minalunk Verseczen is kifejtette, hogy mint kell eljárunk e hazának közöttünk lakó ellenségeivel — a „Brassói Hírlap“-ban cikket írt, melynek egyes részeit — mivel a mi viszonyainkra is teljesen ráillenek — ime adjuk: „Békesség! Igenis: békesség. De kinek? A jóakarató embereknek és csupán ezeknek. A rossz és a rossznak terjesztői erre a békességre ne számítsanak; őket a szent ige azzal nem biztatja, sőt midőn a jókat kifejezetten kiemeli, abból egyenesen kizárja. De kik a jók? Kik — tüzetesebben szólva — a jóakaratók? Nemzeti és hazai szempontból azok, akik e nemzet, e hazáért akarják. Az ilyenekkel szemben kötelez minket a békesség ígérete, de kötelez szívünk vonzalma is. Akarja pedig a hazáé és a nemzet javát, aki annak ezredéves történetében kialakult létfeltételeit, az állami és politikai nemzeti egységet nemcsak szóval tartja tiszteletben, de kívánságainak megállapításában, barátainak, szövetségeseinek megválasztásában is, szíval: egész eljárásában, minden ténykedésében. Nemzeti államunk e létfeltételeinek keretében és e főszempontoknál alárendelten van helye a nem magyar ajku testvéreink sajátos fajszerevének, nyelvi sajátjukhoz való ragaszkodásának is. Minden törekvéssel és kívánsággal, a mely az egyéni szabadság fogalmából kiindulva ezen határok között keres érvényesülést, az elfogulatlan jóindulat szellemében lehet szóba állani. De ami e törekvés határára túl megy, ami úgy lép fel, mint valamely nemzetnek követelménye, mint hogyha ebben az országban több nemzet volna, vagy a mely kívánság a speciális faji igényeket a magyar nemzeti egység szempontjai fölé helyezi: az kizár minden vitát minden kiegyezési lehetőséget. És akik annak a szellemnek akár terjesztői, akár rabjai, a melyből ilyen természetű törekvések erednek, azok önmagukat zarták ki a békesség országából — mert ők már nem jóakaratók. Terjesztői vagy rabjai mondám: de ezzel nem merítettem ki a jóakaratótól idegenek osztályozását. Van ott még egy kategória, a melyre különös figyelemmel akarok lenni, mert ezt a harmadik kategóriát látom köztük meglehetősen elterjedtnek. Nagyra becsülöm ezt a fajt; ismerem kiváló tulajdonságait egy kulturális képesség, mint a jellem-tisztaság tekintetében; hiszem, hogy elűtő kisebbséget képeznek körében azok, a kik a magyar állami és nemzeti egység követelményeivel ellentétes érzelmeket táplálnak. De vannak ilyenek; a kik pedig vannak, azok — épen magasabb műveltségük és összeköttetések folytán — hazánk benső ellenségei közt talán a legrosszabb és legveszedelmesebbek, mindenestre a legbosszantóbbak. És itt következik az, a mit a magyar hazához őszintén ragaszkodó nagy többségnek, vagy legalább e többség jelentékeny részének szemére lobbantok, a mi számos kinos félreértést szül, ami — higgyék el nekem — első sorban szász fajú polgártársainknak rettentően árt, t. i. az, hogy ez a lojális hazafias többség nem szakít nyíltan a hazaellenes irányzatok hirdetőivel, nem rázza le azokat egész határozottsággal nyakáról, nem hazudtolja meg őket ország-világ hallatára hangosan és félreértetlenül. Ez a passzivitás is jóakarati hiánya; mert nem jóindulatról szól az ige, hanem jóakaratról, a jóakarati pedig áll jóból és akarattól: és a hol az akarat hiányzik ott a jóság is hamar kétségessé válik. Szeretném tehát hazafias érzelmű, bármely ajku, de különösen szász polgártársaink lelkébe véteni azt a tudatot, hogy őket hozzánk fűzik a szolidaritás természetes törvényei, hozzánk, a nemzeti és állami egység képviselőihez, nem pedig azokhoz, a kik, bár velük történetesen egynyelvűek, de a hazá iránti érzés tekintetében tőlük távol állanak. Szeretném, hogy ezekkel az elemekkel, amelyek őket menthetlenül komprimáltják, külsőleg is szakítsanak meg minden összeköttetést. Mig ezt nem teszik, ne csodálkozzanak, ha

olykor őket is találják azok a csapások, a melyeket állami és nemzeti ügyünk ellenségeire kérészetlenül reá kell mérnünk; de mielőtt e tekintetben minden kétértelműséggel szakítanak, örömmel fogadjuk őket a mi táborunkban, ahol igazi gondolkodásuk szerint természetes helyök volna.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesülete tagjainak sorába újabban beléptek: Bauer Emil nagybérlő, Avar Vilmos, magyar kir. posta és távirai főtitkár, Demeter Léta kisasszony, Weisz János tisztartó (Nagy-Margitta), Pletikoszich Sándor és Szentkirályi Sándor magyar királyi posta és távirat titkárok.

Sylvesteri mulatságok. Az ó esztendőtlől nagy vigalmak közt vett búcsút városunk közönsége. Három helyen is volt nyilvános mulatság. A magyar nyelvterjesztő egyesület tagjai a város intelligens elemei a „Milleker-Glückmann“ szálloda földszinti nagy termében tartottak társasvacsorával egybekötött táncmulatságot; — a „férfi-dalárda“ a „Baross“ szállodában; — az „Iparosok dalegyete“ a szállóvenyigében tartott hangversenyyel összekötött mulatságot. A „Milleker“ szállodában tartott társasvacsora és táncmulatságon ritka nagy számmal jelent meg a város intelligenciája. Egyetemi polgáraink, a nemes, tanult fiatalság is tömegesen vett részt. A verseczi hölgyekszoru bájos virágai közül a fess menyecskeknél és mamákon kívül ott voltak leányok: Buocz Szeréna Janka és Erzsike, Demeter Léta és Olga, Drágics Milicze, Florian Adél, Frisch Paula, Froniusz Tinike és Gizella, Finke Irma és Leona, Gonda Regina, Györy Erzsike, Holländer Szidi, Hofmann Frida és Lujza, Haag Irén, Kozáry Bianka, Sávári Gizella, Spitzer Ella, Waldherr Irma, Weisz Mariska és Erzsike. Midőn az óra az éjfélűt ütötte, Várhelyi Ferencz főreál isk. igazgató kerekded szép beszédben vett búcsút az ó esztendőtlől, üdvözölte az új esztendőt. Dr. Haag Aladár, Paulovics István kir. táblabíró, elnök és Várhelyi Ferencz alelnököt köszöntötte fel, kiknek lelkes buzgolkodásai folytán az egyesület újabb időben igen szép virágzásnak indult. Várhelyi alelnök éltette még a verseczi hazafias hölgyeket, mint a magyar nyelv terjesztésének hivatott apostolait. A családias jellegű mulatság a legfesztelebb vig hangulat közt a reggeli órákig tartott.

Városi muzeumunk, mely 1894-ben alapított, 1902-ben összesen 1.110 tárggyal gyarapodott. Ezek közül egy tekintélyes rész ajándékozás folytán került a muzeumba. Muzeumi czélokra adatott ki a városi subvenció terhére 1.220 k. 75 f. és az állami segély terhére 511 k. 46 f. Ásatás Varadián rendeztetett, a hol az Arcidava nevű római castellum alapfalainak feltárása befejezett. A gyűjtemények állománya 1902. végén 16.421 db., melyek közül 5.748 érem, 7.364 régiség, 989 régi irat, kép, tervrajz stb., és 2.520 (többnyire apróbb) verseczi nyomtatvány. A muzeum a közönség számára szabad belépés mellett 43-szor volt nyitva, a látogatók száma 1.007-re rugott. A verseczi kiállítás alkalmával a muzeum sikerült kulturális külön kiállítást rendezett.

A fehértemplomi főiskolai hallgatók a m. kir. állami főgymnásium huszonegy éves fenállása emlékére tervezett alapítvány gyarapítására holnap hétfőn a „Burg“ nagytermében műkedvelői előadásal egybekötött táncestélyt rendeznek, melyre városunkból is többen át fognak rándolni. Közreműködnek az ének és zeneszámokkal: Gál Jenő, Nedics Livia k. a., Putnik János, Jakabffy Pálné úrnő, Ertl József. „Az idegesek“ című vígjátékban: Szidancs Jenő, Putnik János, Kuhn Hedwig k. a., Weisz Károly, Toldy Gyula, és Wény János. Belépti díj személyenként 2 k. Kezdeté este 8 órakor.

A Délvidéki szini kerület. Torontál vármegye szinügyi bizottsága a napokban dr. Dellimanic Lajos főispán elnöke alatt ülést tartott. A bizottság mindenekelőtt Festetics A. gr., a vidéki szinészet orsz. felügyelőjének levelével foglalkozott, a melyben a bizottságot arra kéri, hogy ne szövetkezzen a távolabb fekvő városokkal, hanem maradjon a délvidéki szini szövetségben, melyről a felügyelő maga azt mondja, hogy más alapra volna helyezendő. A bizottság kimondta, hogy a Komjáthyval kötött szerződést, mely szerint a kassai társulat jövő évi szeptember havában játszhaték Nagybecskerekben, nem bontja föl, de helyesli azt az eszmét, hogy a délvidéki szini szövetség téli

Melléklet a „Délvidék“ január hó 4-én megjelent 1-ső számához.

dénybe csak három nagyobb város, pl. Zombor, Nagybécskerek és Lugos vonassék be, a nyári időnybe pedig a kisebb helyeken is működhetnek a társulat. E tárgyban különben e hó folyamán Lugoson értekezlet lesz, melyre a bizottság kiküldi dr. Dellimanics, dr. Brájjer, dr. Pollák és dr. Végh bizottsági tagokat. Mi részünkről nagyon félünk tőle, hogy az oly sok áldozattal létesített sziniszövetkezet, abból a válságból, melybe most került, aligha fog szerencsésen kimenekülni. Pedig éppen a kisebb nemzetiségi városok érdekében föltétlenül szükség lenne a szövetkezet fenntartására. Ha ez megszűnnék ismét odajutnánk, a hol az előtt voltunk, hogy a vándorló ripacs társulatok miatt szegyenkezni kellett a magyarságnak. Az erő csak az egyesülésben lehet. A nagyobb városok kell, hogy segítsék a kisebbeket.

A közs. tanintézetek könyvtára, mely 1888-ba keletkezett és nyilvánossági jelleggel bír, tavaly 283 drbbal gyaporodott 1.179 k. 84 f. értékben Vétel útján szerzetett 133 drbbal 750 k. 54 f. értékben; ajándékozás folytán gyűlt be 150 drb. 429 k. 30 f. értékben (legtöbbet adott a városi tanács). A könyvtár állománya 1902 év végén 12 103 drb. 34.600 k. értékben. Tavaly 223 fél 2.239 könyvet kölcsönzött ki.

Orvosaink szövetkezése. Az orsz. orvosövetség verseczi főkja a mult napokban megalakult. Elnök lett: Dr. Fitz Sándor vár. főorvos; alelnök: Dr. Lichtscheindl Ernő; titkár: Dr. Buró Peter vár. orvos; pénztáros: Dr. Prostean O; — választmányi tagok: Dr. Fronius G., Dr. Miletits Sz., Dr. Monasevits B., Dr. Weisz S., és Dr. Zappe E.

Kivonat a magánorvosi díjazás legkisebb mértékének megállapításáról szóló szabályzatról. Tudvalevőleg a belügyminiszterium a magánorvosi működés legkisebb díjairól szabályzatot bocsátott ki, melyek pörös esetekben alkalmazandók. Ennek tárgyalása alkalmával a versecz városi orvos szövetség tekintetbe véve a helyi viszonyokat és a közönség kedvezményezéséül elhatározta, hogy nem pörös esetekre nézve a következő minimális díjak érvényesek és valamennyi orvosra egyaránt kötelezők: 1.) Egy rendelés az orvos lakásán a rendelő órák alatt kevésbé vagyonosok részére 1 k. 2.) Egy látogatás nappal reggeli 7 órától esti 7 óráig 2 k. Egy látogatás a fél által meghatározott órákban valamint esti 7 órától esti 10 óráig 3 k. 3.) Egy látogatás éjjel 10 órától reggel 7 óráig 4 k. 4.) Eltöltöt fél nap reggel 7 órától 12 óráig vagy 12 órától este 10 óráig 12 k. 5.) Eltöltöt fél éj 10 órától 1 óráig vagy 1 órától 7 óráig 15 k. 6.) Egy orvosi tanácskozmány nappal 6 k.-tól felfele. 7.) Egyorvosi tanácskozmány éjjel 10 k.-tól felfele. 8.) a) Egy bizonyítvány 4 k.-tól felfele, b) Egy latlelet könyü testi sértésnél 4 k., súlyosnál 8—10 k.-ig c) Egy baleset ellenes biztosítási bizonyítvány magánosok részére 6 k. munkások részére 4 k. 9.) Egy oltás az orvos lakásán 2 k. különben 3 korona. 10.) Műtétekért külön díjak vannak megállapítva.

Dr. Polits és Dr. Ilijcs. Meglepetéssel olvasta mindenki Verseczen, a ki Ilijcs volt verseczi ügyvédet és itteni működését ismerte, hogy a gör. kel szerb egyházi kongresszus választmánya által Dr. Polits M helyett főügyésszé választatott. Ugyanezen kongresszusi választmány Bradvarovics Boriszláv vár aljegyzőnként a másodtitkari állásra választotta meg.

Hálás köszönet. Az év. gyermekek karácsonyfájára adakozóknak a nemesszivűségét ezennel megköszöni az év. lelkesí hivat. Különösen fogadja hálas elismerésünket: a tek városi tanács, a verseczi takarékpénztár tek igazgatósága, tek. Guist Gusztav ur és társai, N. N., Ulmán, tek. Meyer C. ur, tek. Kirchner E. J. özveggye czég, Sordell Henrik ur, valamint a többiek mind. Isten fizesse vissza busásan lelki örömben békességben! Greszler Gyula év. lelkesí.

Népesedési statisztika Verseczen, 1902. évben. Róm. kath. fiú született: 208 törvényes, 23 törvénytelen. Leány: 217 törvényes, 31 törvénytelen. Összesen 479. Gör. kel. fiú 164 törvényes. 23 törvénytelen. Leány 148 törvényes. 22 törvénytelen. Összesen 357. Ev. ref. fiú 2 törvényes. 2 törvénytelen. Leány 2 törvényes — törvénytelen. Összesen 6. Ag. ev. fiú — törvényes, 1 törvénytelen. Leány 2 törvényes. 1 törvénytelen. Összesen 4. Gör. kath. fiú 1 törvényes, — törvénytelen. Leány — törvényes,

— törvénytelen. Összesen 1. Izr. fiú 9 törvényes, — törvénytelen. Leány 14 törvényes, 1 törvénytelen. Születtek összesen 871. Házasságra lépett: Róm. kath. 146 pár. Gör. kel. 63 pár. Izraelita 6 pár. Vegyes házasságok 17 pár., összesen 232 pár lépett házasságra. Róm. kath. férfi meghalt: 186 nő 182. Összesen 368. Gör. kel. férfi 156 nő 119. Összesen 314. Ev. ref. férfi 1 nő 5. Összesen 6. Ag. ev. férfi 4 nő 4. Összesen 8. Gör. kath. férfi 1 nő — Összesen 1. Izrael. férfi 8 nő 12. Összesen 20. Meghalt tehát összesen 717 személy. Halvo születet: 14 róm. kath. 3 gör. kel. és 2 izraelita, összesen 19. A szaporodás tehát 154 lélek. Feltűnő a törvénytelen gyermekek nagy száma — több mint száz csak egy esztendőben.

A Glückmann Alexandrovits-féle vígadó roskadozó nagy termének javítási munkalatait ismét beszüntette a mérnöki hivatal. Munka közben nagy gerendákat húztak fel a terem padlására és azt annyira megterheltek, hogy a karzat fa oszlopai nagymérvü elhajlást szenvedtek. Minthogy az egész tető szerkezet nem a fofalakon, hanem ezen a faoszlopokon nyugszik, azoknak vasoszlopokkal való kicserélése adhat csak biztonságot. Most tűnik ki csak igazán, hogy milyen műszaki abszurdum az egész tető szerkezet. Városunk egyetlen nagy terme tehát ki tudja meddig lesz hasznavehetetlen, mivel a teljes biztonságot adó renoválás igen sok pénzbe kerülne. Legnagyobb baj az azonban, hogy e miatt a szintársulat se jöhet be a városba, vagy ha bejön, nem lesz alkalmas helyisége.

Ungarische Arabesken. Kun József helybeli tehetséges fiatal szerzőnek fentebbi című könyvéről már több alkalommal megemlékeztünk. A hazafias irányú német könyvet igen melegen fogadta a kritika. — Közölkünk már róla több bíralatot s azokat a következőkkel egészítjük ki. A „Neues Pester Journal“ így vélekedik a könyvről: A szerző törekvése oda irányul, hogy feltüntesse honának igézetes varázsát. Midőn érzés és gondolatvilágát rajzolja, őszinte igaz hangokat használ. Munkáját az igazi tehetség minden egyes barátjának legmelegebben ajánlhatjuk. A „Temesvári Volksblatt“ Az elbeszélések valóságos gyémántok. A jó mag, mely bennük feltalálható, kétségkívül a legszebb jövőt jósolja a fiatal szerzőnek. A könyvnek különösen nagy értéket kölcsönöz tartalmának tendenciája. A hol a magyar hazájáról van szó a szerző lángoló ékesszólással tör lándzsát a magyar állameszmének, valamennyi nemzetiség testvéries egyetértésének stb. A „Grossbeckschkerer Wochenblatt“ a legmelegebben ajánlja olvasói figyelmébe. A fehértemplomi „Nera“: A könyv igen élénk modorban van írva és arról tesz tanuságot, hogy a fiatal szerző lélektani megfigyelő tehetséggel bír s személyeit igen jól jellemzi. Igen valószínű, hogy az elbeszéléseknek nemes, hazafias hangja, a könyvnek még a nem németajku körökben is olvasóközönséget fog szerezni. A most és mar előbb említett lapokon kívül a „Politisches Volksblatt“ a „Südungarische Reform“, a „Karnesebeser Wochenblatt“ stb. szintén melegen emlékeztek meg a műről.

Új napilap a fővárosban. A fővárosban, nagy érdeklődéssel néznek egy új politikai napilapnak, a „Magyar Világ“-nak a megjelenése elé. Ez az érdeklődés érthető és jogosult. A Magyar Világ, melynek felelős szerkesztője Benedek Elek, a magyar irodalomnak ez a régi kiváló munkása, a főváros legolcsóbb napilapja, mert az előfizetési ára egész évre mindössze 8 ft. (16 kor.) felévre 8 korona, negyed évre 4 korona, 1 óra 1 kor. 40 fillér. Ez a páratlanul olcsó ar lehetővé teszi, hogy a legszerényebb viszonyok közt élő család is járathasson napilapot, a mely igényeinek minden tekintetben megfelel. Mert a Magyar Világ nagy olcsósága mellett is a művelt közönségnek készül. Bator szókimondás, erős nemzeti irány, a szó nemes értelmében vett szabadelvűség, hamisítatlan demokrácia, a magyarság erősbodéseért, terjedéseért, az ország gazdasági érdekeiért és a nemzet igazaiért való küzdelem: ez a Magyar Világ programja. Kerülni fog ez a lap minden botránnyhajhászást, minden iztelenséget, léhaságot, úgy, hogy a szó teljes értelmében a családok lapja lesz. A Magyar Világ kiadóhivatala, mely Budapesten, a VI. kerület, Váci-körut 23. sz. alatt van, kívánatra készséggel küld mutatványszámot. A Magyar Világ este jelenik meg s így már másnap reggel az ország legtávolabb fekvő helyiségeiben is ott van.

A Horgony Pain-Expeller (Richters Linimentum Capsici comp.) igazi népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, c-súznál, stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járványkornál, minő: a kolera és hányóhas-folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi-szerré jó eredménnyel használtott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. arban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expellert“ vagy „Richter-féle Horgony-Liniment“ et tessék kérni és a „Horgony“ védjegyre figyelni kell.

Magyar nyelvterjesztő egyesületünkhez az ország minden részéből számtalan megkeresés érkezik, melyekben német anyanyelvű gyermek játszótársakat, avagy polg. leányiskolát végzett gyermek-felügyelőket (bonne) kérnek. Eddigelé néhány év óta közel 50 szegénysorsú német (több esetben szerb is) leány talált előkelő családoknál elhelyezést, hol a magyar nyelvet nemcsak elsajátították és palérozódtak, hanem sok esetben megvetették jövő életük boldogságának alapját. Sok szegény szüle és leány emlegeti ezért a legnagyobb hálával az egyesület nevéért. A verseczi bonnek igen jó hírnévként kezdenek örvendeni az egész hazában, kezdik kiszorítani a külföldről importált, a miénkél tudatlanabb, és sok esetben éppen nem jó erkölcsű vándor külföldi német bonnekat, kik a magyar családok gyermekeibe idegen szellemet igyekeznek beoltani, követelők, és az őket közvetítő irodák, meg is zsarolják a szülőket. Egyesületünk az áthelyezést teljesen díjtalanul végzi. Ez uton is felhívjuk magyar nyelvterjesztő egyesületünk tagjait és az egylet barátait hogy az egylet ezen nemes célú vállalkozására a szegény verseczi szülők figyelmét hívják fel, figyelemztessék őket az előnyökre. Jelentkezni lehet az egyesület titkárnál Perjéssy Lajos al. főreal. isk. tanárnál. (Laktanya-utca 28.) ki a többi szükséges felvilágosításokat készséggel megadja.

Kornélia fürdő. A mindenféle komforttal bíró Adler-féle fürdőben a gőz- és kádfürdő órák a következőleg osztattak be: Gőz fürdő nők számára: Minden hétfőn d. e. 9—12 óráig, a többi napokon reggel 7—9 óráig. Férfiaknak: Hétfőn 7—9-ig, a többi napokon 9—12-ig. Kádfürdők mindennap kaphatók reggeli 9 órától esti 7 óráig.

Nyilttér.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte írnak. Ez a legbamulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinél ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kika fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy kronikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institutnak az alatt jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki írhat érette barhonnán magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja meg tudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind., Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek.

Kimutatás

az 1902. év végével egyenes állami adóval, hadmentességi díjjal és fegyveradóval hátralékban maradt ismeretlen helyre eltávozott egyénekről.

A hátralékos		A hátralékos	
neve.	K. f.	neve.	K. f.
Állami adó.		Fischer József	12
Braun Károly.	11	Knie Ede	5
Müller József	12	Nachnebl András	4 50
Stützing József	4	Fürth Bálint	14
Kints János	19	Steiner Emil	90 60
Müller József	12	Rothmüller et Neuberger	104 50
Filip Gyula	20	Biberia Péter	7
Slöger György	18 90	Boskovits Irén	33 50
Szeidl Albin	8	Berman Morné	50
Klein Gyula	8	Hajduska Gyula	9
Akermann András	9	Takács József	9
Koch József	10	Wallner József	8
Neumann Anna	6	Lehly József	12
Arman Jakab	9	Zeisler Sándor	12
Kaiser Frigyes	9	Kirkovits Jozsa	12
Milosevits Maria	2 09	Gyuráts Mladen	14
Gumbinger János	2 62	Kohn Miksa	21
Uzony Jozsim	1 28	Aberle Emil	27 80
Seemayer Károly	12	Hajduska Rudolf	9
Wangler Károly	12	Ebenspanger János	9
Regauer József	10	Jovanov Milan	15 20
Szesler András	4 34	Plesz János	10 80
Méhoffer Victor	21 80	Ditton János	21 75
Köszl Otto	3 80	Bojnar Millivoj	3
Hegy Elemér	9	Roman Jozsim	52
Klein Jenő	4	Kobilyak Vendel	78 72
Slesinger Vilmos	42	Czaran Jakob	13 44
Garaj Márton	2	Mahaj Ilés	51 22
Polk Nándor	6	Nermeschan Katalin	7 47
Balateszko János	5 30	Lazarevi's Nika	4 60
Klody János	9	Atyimov Szara	21 80
Ruff András	6	Hubert János	2 43
Bombascha Asztán	8	Kozariné sz. Szubits	32 98
Schmidt Ferencz	6	Ruzsits Katalin	27 44
Kempf János	4 48	Hennemann István	7 86
Formayer Venczel	19 40	Frecht Tomas	1 17
Ratkovits Szilárd	4 40	Jovanov Zsiva	15 80
Joszt János	9 20	Maroschan János	9 45
Bubenicsek József	2 12	Petrov Popovits Szl.	4 11
Schmidt György	9 20	Rothmüller Károly	5 82
Venturini Angelo	5 30	Wischatzky Szara	8 84
Sima József	28	Nyitransky Ferencz	22
Zimányi Endre	4	Bürger Gizella	10
Ducsay Mihály	32 40	Posch Döme	8 28
Rombányi János	4	Gumbinger János	6
Gruja Koszta	81	Steininger Antal	6
Dondon Olyer	12	Hadmentességi díj.	
Hoffbauer Árpád	19 80	Szesler János	8
Stefelik Veron	12 50	Hennemann János	8
Aranyos J.	88 80	Fritz Károly	6
Fer Gyula	9	Petrovits Antal	12
Keller József	9	Gumbinger Mátyás	16
Miatov Jéfta	19 96	Lederer János	8
Deutsch Sándor	4	Kempf János	2 20
Jázt Kálmán	10	Gottlieb Jozsef	6
Kovács Nándor	24	Kemkemer Marton	6
Zadulek Jano	14	Schmidt Mihály	6
Mercsa Juon	183 74	Albach Rudolf	8
Gärtner Salamon	9	Bauer Antal	8
Kanacscky Vlada	8	Mark János	8
Klár Jozsef	16 58	Messer János	8
Szakulits Jova	13 20	Kolomár Lajos	12
Bérgyán Jozsefné	20	Waltner Jozsef	10
Csaba János	12	Perlesz Albert	10
Löbl Ignác	10	Fischer Ignatz	10
Langos Andrea	9	Ham Bodog	6
Novak István	9	Formayer Venczl	16
Bruk Rezső	9	Stürmer János	6
Slesinger Mór	9	Bauer Jozsef	6
Stanits Agoston	9	Bublak Agoston	8
Bosnyacscky Milán	9	Eichl Márton	8
Ruzsits Uros	9	Grünwald Agoston	8
Steff Miksa	2 76	Zeller Antal	8
Stacher Ferencz	81 54	Eichl Mihály	6
Pavlovits Ilona	25 96	Gutjahr János	8
Kirchner Károly	4	Lenhard Antal	8
Fréller Anna	96	Hirsch Emil	8
Csakovacscky György	4	Reischer Konrad	6
Platz András	4	Humel Mihály	6
Wirth Jozsef	9	Dimitrijevits Miklos	8
Rozsman Anna	4	Gergecs Lyubomir	16
Kihrer Ilona	4	Dimitrijevits Milan	24
Szobovits Velko	9	Tittinger Henrik	12
Dobrojevits Svetozár	9	Miloschevits Péter	96
Petrovits Rezső	9	Schursch György	8
Grünbaum Lipot	20	Pavlovits Lyuba	40
Pankovits Vlada	9	Gregovits Velko	14
Gyuri Konrad	9	Vanya Ignatz	8
Petenitzi Jován	9	Plesz Ferencz	24
Riza Péter	9	Mark Péter	8
Staritz István	9	Letsch Antal	16
Hanell Gustav	9	Altmann Jozsef	44
Fritz Hermann	9	Radak György	14
Drexler Zziga	28 20	Radak Eutin	16
Katalin János	10	Stanivukov István	10
Klár Jozsef	13 20	Popovits Sándor	8
Ottomoga Peter	9	Tyirits Mihály	6
Mateics Jova	9	Marinkovits Milutin	6
Ilinács Milán	9	Thier Károly	14
Risztics Sándor	12	Halász Mihály	12 20
Kosztics László	9	Stefan Mátyás	8
Novak Hugo	18	Zsivanovits Daniel	8
Kugler Antal	14 55	Radits István	12
Malusev Lyubicza	9 75	Konrad Sándor	24
Deixner Adolf	24	Zsivan Ivan	8
Vass Jozsef	18	Maraj Szofron	8

A hátralékos		A hátralékos	
neve.	K. f.	neve.	K. f.
Petrovits Sándor	8	Brezsák Lajos	7 89
Penovszky Lipot	96	Kalimar Béla	12
Barbek Péter	7	Groszmann Konrad	6
Kuhn Jozsef	6	Popper Emil	10
Weidinger Antal	8	Glückmann Jakob	6
Zollinger András	8	Maszong Lorencz	6
Hluby Ferencz	6	Movitz Vítás János	6
Baszler György	8	Todorovits István	8
Franz Adam	6	Jovanov Pavel	6
Metzger János	6	Moldovan Miklos	12
Stojkovits Rajko	6	Mayer Jakob	16
Opszenitzky Vasza	6	Martinov György	9 20
Konstantinov-Spaszojev Pera	6	Fegyveradó.	
Roland Ferencz	16	Thier Károly	4

Városi Adóhivatal, Verseczen 1902. évi decz. 20-án.

Bodry,
tanácsnok, mint adóhiv. főnök.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1902. május hó 1-től.

Fehértemplomból érkeznek:

4:46 reggel, 11:12 délben, 5:46 este.

Temesvár felé indul:

4:51 reggel, 11:17 délben, 5:56 este.

Temesvárról érkeznek:

8:08 reggel, 4:33 délután, 10:21 este.

Fehértemplom felé indul:

8:18 reggel, 4:43 délután, 10:29 este.

Becskerekéről érkeznek:

8:03 délelőtt, 9:33 este.

Becskerek felé indul:

5:05 reggel, 2:30 délután.

Pancsováról érkeznek:

7:37 reggel, 5:28 délután.

Pancsova felé indul:

8:55 reggel, 6:20 este.

Lugosról érkeznek:

8:13 reggel, 5:47 este.

Lugos felé indul:

3:15 reggel, 1:25 délben.

Budapestre beérnek a Verseczről direkt összekötöttésű vonatok 1:25 d u. 7:40 este 7:15 reggel Budapestről indul és Verseczre direct összekötöttése van este 7 óra, este 1010 (uj), reggel 8.15, d. u. 2.30.

LAPUNK KIADÓHIVATALA UTJÁN MEGRENDELHETŐ CSEKÉLY HAVI RÉSZLETFIZETES MELLETT.

Franklin Társulat kiadása

MAGYAR REMEKIRÓK

A magyar irodalom főbb művei.

Enakis a Franklin-féle MAGYAR REMEKIROK gyűjteményében található a magyar klasszikusok összességét, mivel Arany János, Arany László, Bajza József, Czuczor Gergely, Garay János, Kemény Zsigmond, Szilágyi Ede, Tompa Mihály, Vörösmarty Mihály, Vajda János műveinek kiadása a Franklin Társulat kizárólagos tulajdonát képezi és azokat más kiadó ki nem nyomtathatja. MINDEN REMEKIRÓ MUNKÁT EGY KIVÁLÓ MAGYAR ÍRÓ LÁTJA EL BEVEZETŐ MÉLTATÁSSAL ÉS ÉLETRAJZZAL.

Ezeken kívül benn lesznek a MAGYAR REMEKIROK könyvtárában: Balassa Bálint, Berzsenyi Dániel, Csiky Gergely, Csokonay Vitéz Mihály, Dedk Ferencz, Eötvös József, br. Fazekas Mihály, Gyöngyössi István, Guadányi József, Kármán József, Kazinczy F., Kisfaludy Károly, Kisfaludy Sándor, Kölcsey Ferencz, Kossuth Lajos, Madách Imre, Mikes Kelemen, Pázmány Péter, Petőfi Sándor, Reviczky Gyula, Széchenyi István gr., Teleki László gr., Zrínyi Miklós, Népies Lyra, Népballadák, Kuruczöltészet.

RENDELŐ-LAP.

A »Délvidék« kiadóhivatala utján ezennel megrendelem a Réval Testvérek Irodalmi Intézet Részevnyitársától Budapest, VIII. Üllői-ut 18:

a) A »Magyar Remekírókat« 55 kötetben 220 kor.-ért, fizetendő sorozatonként 20 kor. utánvéttel.

b) A »Magyar Remekírókat« és Shakspeare műveit 240 koronáért, fizetendő sorozatonként 20 kor. utánvéttel.

c) A »Magyar Remekírókat« és Shakspeare műveit 240 koronáért, fizetendő 4 koronás havi részletekben.

d) A »Magyar Remekírókat« Shakspeare nélkül 220 kor.-ért, fizetendő 3 koronás havi részletekben.

A gyűjtemény első sorozata megjelent, félévkenként jelenik meg egy-egy 5 kötetes sorozat.

A részletek az első szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én Réval Testvérek Irodalmi Intézet Részevnyitársaság pénztáránál Budapesten fizetendők mindaddig míg a mű teljes vételára kiegyenlítve nincs. A részletek be nem tartása esetén a folytatolagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartatnak; a lejárt s le nem fizetett részleteket a Társaságnak jogában áll, a portó-költség hozzászámítása mellett, postai megbízással beszedni. A részletek elmulasztása esetében a részletfizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű vételára esedékessé válik. A vételár első részlete az első szállításkor utánvétetik.

Lakhely és kelet: .....

Név és állás: .....

Olvasható aláírást kérünk.

KEDVEZMÉNY

A MAGYAR REMEKIRÓK MEGRENDELŐINEK

Shakspeare összes színműveinek új 6 kötetes kiadását, melynek bolti ára a Magyar Remekírók-éval azonos diszes kötésben, 30 korona, a Magyar Remekírók megrendelői 20 koronáért kapják. Ez az egyedüli teljes magyar Shakspeare, Petőfi, Arany, Vörösmarty stb. fordításában s mint ilyen, méltó kiegészítője a Magyar Remekírók-nak.

A Magyar Remekírók első 5 kötete (I. sor.) már megjelent; félévkenként jelenik meg egy-egy ötkötetes sorozat.

A Magyar Remekírók 3 koronás (Shakspeare színművel együtt 4 koronás) havi részletfizetés mellett rendelhető meg e Rendelőlap utján, mely kivágandó és megfelelően kitöltve beküldendő a »Délvidék« kiadóhivatalához.

Hirdetmény.

Az 1883 évi XLVI. t. cz. 13 §-a értelmében a telekkönyvileg bekebelezett tartozások kamatainak 10% százaléka az általános jöved pótadó kivételénél levonásba hozandó.

Felhivatnak ennél fogva mindazok a kik e kedvezményt igénybe venni óhajtják, hogy kamatteher vallomásaikat alulirt hivatalnál 1903 évi január 31-ig annál bizonyosabban benyújtásák, mert később beadott vallomások csak igazolási kérelemmel és csakis 1903 évi okt. hó 1-ig fogadtatnak el.

A vallomás benyújtásakor a tartozás fenállása kötvény vagy törlesztési könyvecskével igazolandó.

Városi adóhivatal
Verseczen, 1903 évi január hó 2-án.

Bodry
tanácsnok, mint adóhiv. főnök

Hirdetmény.

Miután utóbbi időben városunkban több hasi hagymáz és vörheny megbetegedés állapított meg, s ezen megbetegedések könnyen járványos jellegűvé válhatnak, a betegség továbbterjedésének megállítására céljából a közönség a következőkre figyelmeztetik:

Hagymáz és vörheny fertőző betegségek, melyek az ember életét veszélyeztetik. Ezen betegségek egy különleges mérge — a hagymáz és vörheny csirája — által vitetnek át az emberre, a mely csirák rossz ivóvízben fordulnak elő és különféle körülmények folytán az élelmi szerekre is átvitetnek.

Óvakodni kell tehát oly kutaknak vizét ivásra használni, mely az említett betegségek csirája által fertőzve van. Leginkább ajánlatos az ártézi kutviz, a mely a legtisztább és legegészségesebb ivóvíz; de még jobb ilyen időben ásványvizet inni.

A hatóságilag zárt alá vett kutból vizet meríteni, szigorúan tiltva van.

Miután a hagymázbetegségek csirája az élelmi szerekben u. m. gyümölcsön, huson, tejben, salátán s a t. is előfordul, ez okból a gyümölcsöt s egyéb élelmi szereket nem szabad nyersen megenni, hanem mindig csak főtt vagy sült állapotban vegyük azokat magunkhoz.

Ha járványos betegség már meg van állapítva, ily esetben a hatóság rendelkezései a legszigorubbantartandók s a következő óvintézkedések veendőik figyelembe.

A megbetegedett, ha csak lehetséges, egy külön szobában ápolandó.

A megbetegedett iskolás gyermekek testvérei az iskolalátogatástól eltiltandók.

A családhoz nem tartozó idegen személyeknek tilos a bemenet oly házakba, melyekben fertőző betegség megállapított. Ily házak a hatóság által vörös czédulával jelöltetnek meg.

Miután a hagymáz és vörheny betegség csirái mindig az ily betegek ápolásával megbízott személyeknek kezei által vitetnek át az élelmi szerekre, ezen személyek ételük készítésével ne foglalkozzanak és a tejet ne kezeljék.

Mindenki naponta többször mossa meg kezét, de főleg evés előtt.

Ha egy olyan házban, a melyben hagymáz vagy vörheny megállapított, fejős tehén is van, ezt csak olyan személynek szabad megfejteni, a mely a beteggel nem érintkezik és azt nem ápolja. Ilyen házak lakóinak a tejet forgalomba hozni 200 korona pénzbüntetés terhe alatt tiltva van.

A betegnek felgyógyulása után az ágynemű kifőzendő, a szobát újból kikell festeni vagy meszolni; a szobapadozatok pedig meszes vízzel vagy 5%-os nyers carbolsavval felsurolandók. Ha a szobának deszkapadozata nincsen, a föld 25 centiméternyire kiemelendő és új földdel, homokkal pótolandó.

A hajóság által elrendelt fertőtlenítés s kiadott egyéb intézkedés betartására mindenki büntetés terhe alatt szigorúan kötelezve van.

Rendőrkapitányság,
Verseczen, 1902. évi szeptember hó 29-én.

Szekeres, rendőrfőkapitány.

Epilepsia.

A ki nyavalyatörésben, görcsökben s más idegbajokban szenved, kérje azon füzetet, melyet ingyen és bérmentve küld meg Schwaben gyógyszerár, Frankfurt a. M.

Minden vevőnek joga van ezen Cognac-ot (Eredeti pakolásban) nevezett intézetnél (Bécs IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Elismerve és ajánlva a legelső kapacitások által.

A trieszti első Cognac finomító Camis és Stock Barkarolában Trieszt mellett ajánlja belföldi

orvos-szer-cognacját

francia módszer szerint készítve, a bécsi osztrák általános gyógyszerész-egylet ellenőrző pecsétjével. — 1/1 üveg 5 korona, — 1/2 üveg 2-60 korona.

Kapható Verseczen minden fűszer- és csemegekereskedésben.

Minden vevőnek joga van ezen Cognac-ot (Eredeti pakolásban) nevezett intézetnél (Bécs IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegyi ellenőrzéssel ellátva a csász. belügyminiszterium által elismert „Élelmi szerek és élvezeti czikkek megvizsgáló intézet”-nek. Wien IX., Spitalgasse 31. sz.

Ajánlja a legujabb rendszerű gépekkel felszerelt modern berendezésű kő- és könyvnyomdáját, s minden e szakba vágó munkák gyors pontos és izlésteljes kivitelére a legjutányosabb árak mellett.

Özv. Kirchner J. E.-féle műintézet

(Czégtulajdonos: Kirchner Ernő)

Versecz.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok és kimutatások.

Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok stb.

Pénzüntézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvényivek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámok stb.

Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkék és ragcédulák, intő-levelek, levélpapírok és borítékok czégnomással, czimkártyák, üzleti jelentések stb.

Falragaszok, hirdetések, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, táncrendek, gyászjelentések, névjegyek stb. elvállaltatnak.

Könyvkötészet a legmodernebb gépekkel.

Felvételi iroda és könyvkereskedés az Iskola-utca és Andrássy-sétány sarkán, hol az összes bel- és külföldi lapokra elő lehet fizetni.

Képes levelező-lapok legdúsabb raktára.

Ingyen és bérmentve kap
mindenki egy kezelési könyvecskét, melyből bárki képes

legfinomabb Liköröket és Rumot

hideg uton minden készülék nélkül még a legkisebb mennyiségben is országszerte ismert arómáimmal előállítani.

Watterich A.

Budapest, VII., Dohány-utca 5. sz. alatt.

SZÓLÓOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sáma vesszők mélyen leszállított árákon. Oltványok ezre 90-100 frt. Mindenik a legkiválóbb bor- és csemetefajokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

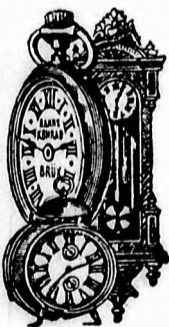
ÉLŐKERITÉS.

— Gleditschia csemeték és magvak. —

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy, hogy a bekerített részek teljesen kulccsal zárhatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítási és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékoztatás végett szíves fénynyomatu díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek; rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelező lapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát haszonra fordítanak, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócssemeték. Kétéves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Czím: „Ermelleki Első Szőlőoltvány-Telep. Nagy-Kágya u. p. Székelyhid.

Jó órákat olcsón
küld 3 évi írásbeli jótállással
lett privát vevőknek.

Konrád János

Órágyára.

aranyárak kivitelű háza

BRÜX, 295. sz. (Csehország).

Jó nickel rem. óra frt. 3.75
Valódi ezüst rem. óra > 5.80
Valódi ezüst lánc > 1.20
Nickel ébresztő óra 1.95

Czégem a cs. és kir. birodalmi címerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítás érem, valamint ezernyi elismerő levél van birtokomban.

nagy képes árjegyzék
ingyen és bérmentve.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszert, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvényél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: **Török József, gyógyszerész** Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

11961 sz. — 1902.

Hirdetmény.

Versecz város törvényhatósági bizottságának 218/11961/1092 sz. közgyűlési határozata alapján ezennel közhírré tétetik, hogy a marhalevelek kiállítására, zárákkelése és átíratása fejében befolyó díjak kezelése és felhasználásáról

alkorott és a nmélt. m. kir. belügyminis-
terium 109.269/1902. sz. rendeletével jóváha-
gyott szabályrendelet 1903 évi január hó 15-én
fog életbe lépni.

Verseczen, 1902 évi deczember hó 29-én.

polgármester helyett:

Koszlovics, főjegyző.

Csak január 4-ig

Verseczen, a „Baross” téren

L I F K A

hirneves

MUZEUMA és PANOPTICUMA.

Csak

csütörtökön és vasárnapon

van nyitva.

Belépti díj leszállítva!

Számos látogatást kér

a tulajdonosnő.

Jersan-Cacodop

vastartalmú, tápláló és erősítő szer,

vérképző és idegerősítő,

kellemes ízű és könnyen emészthető.

Megkérdezheti orvosát.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Temesmegye főraktára { **Herczog József Versecz**

Temesvár kivételével: { gyógyszerertára az „Isten Szeméhez”.

Egyedül valódi angol

THIERRY - BALZSAM.

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényeszközi mintavédelem alatt áll.

ICH DIEN

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-
Apothek des
A. Thierry in Pregrada
bei
Rohitsch-Sauerbrunn.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ. Ez: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek minden kóros állapotában, enyhíti a hurutot, megszünteti a köpetet, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legreggibb bajokból is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a lazakat. 4. Megleponen gyógyítja a máj, a gyomor, s a belbetegségeket, különösen a gyomor, szélgőrcsöket és tagragatásokat. 5. Szeliden mozdítja elő a székeltést s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogagnál és szájhólyadás-kor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűfögést, a szájnak s a gyomornak büztét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz, kiütés varak, megfagyott s megégett tagokra ruh, fekély s bőrduzzadás és repedés stb. esetében, megszünteti a lejtást, zúgást, szagatást, köszvényt, füllajdalmat stb. **Vigyázzunk tehát mindig ezen fenti zöld apacza-védjegyre!** Hamisítástól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlem gyáramból rendelnek. A szétküldés csakis eredeti szab. cartonokban történik, melyekben 12 kicsiny vagy 6 dupla üveg foglaltatik. Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona, Bosznia és Herzegovina részére 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona és 60 fillér; kevesebb mint 12 kis vagy 6 dupla üveg nem küldetk széjjel.

Szétküldés csak előrefizetés vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved ön? mikor mindenféle sebtől, ha még oly régi keletű is könnyen, fájdalom nélkül megszabadulhat, operáció sem kell, ha Thierry gyógyszerész egyedül valódi

Centifolium-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen.

A valódi centifolium-kenőcs alkalmazható a gyermekágyasok rossz természeti mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a te elapadásánál, az orbánczok esetében, továbbá mindenféle régi sebek, láb- és csontnyílások, sebek, folvások, dagadt lábak, s csonttörések, deseknél, vágás, szúrás, lövés és ütéstől elidegített sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál mindenféle daganat, kinővés, kepződmény, karbunkulus és rákai; vegre pokolvar, koronitreg, koronitreg, a lábunk járás közben történt kisebesülése, fagyás és égés okozta sebek, a beteges és gyermekes fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyult vér, falzugas stb. stb. esetében. Két adagnál kevesebb nem szállítatik; a szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközöltetik. Két tégely csomagolással postai szállítási díjjal együtt 3 korona 50 fillér. Számos bizonyítvány rendelkezésre áll. Arra kérék mindenkit, hogy óvakodjék a hatás nélküli hamisítások vévesztől s arra ügyeljen, hogy a tégelybe ne vane-e a fenti védjegyem és czégem: **Thierry** (A.) **LIMITED** gyógytára az „Órangyalhoz” Pregradában, egteve.

E két gyógyszeremben felülmúlhatatlan szer, sobasem romlik el, ellenben minél régebb lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezétek, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosra ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak a mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbízható amellet teljesen ártatlan, szernél, melyeknek minden családnál találhatóának kellene jenni. A hol a fenti írt védjegyekkel valódián nem lehet kapni, tessék egyenesen rendelni és czimezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész **LIMITED** Órangyal-gyógyertára, Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Bpestben: Török J. gyógyész; Zágrabbau: Mittelbach J. gyógyész. és Bécsben: Brady C. gyógyész.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.